

Arbeidsgruppens forslag til uttalelse vedrørende «Høring ny kirkelov»

Arbeidsgruppen har bestått av:

- Ingrid Spikkeland
- Daniel Brändle
- Hilde Molund
- Mette-Marit S. Granerud
- Jan Henning Pettersen (ledet arbeidet)

Forslaget er skrevet som en uttalelse fra Talvik menighetsråd.

HØRING NY KIRKEORDNING

Kirkerådet sendte i september 2018 ut en høring ang ny kirkeordning. Bakgrunnen for dette er at dagens Kirkelov skal inn som del av en ny Tros- og livssynslov, og at kirkens del i lovverket blir sterkt forkortet. Kirken har med det behov for eget regelverk.

Talvik menighetsråd er høringsinstans i saken, og høringsinstansene er bedt om å benytte Kirkerådets høringsportal på nettstedet <https://kirken.no/hoeringer> og gi sitt svar på følgende spørsmål:

Har høringsinstansen innspill til det vedlagte forslag til kirkeordning som kan gjelde når ny trossamfunnslov trer i kraft?

Alle høringssvar vil bli gjort tilgjengelig på kirkens nettside.

Innledningsvis:

- Talvik menighetsråd imøteser en ny og moderne ordning for Den norske kirke, gjerne der dagens to arbeidsgiverlinjer er slått sammen til én.
- Det opprinnelige dokumentet fra Kirkerådet var stort og omfattende, og det er prisverdig at de nye høringsdokumentene er kortet ned til 14 sider regelutkast om ny kirkeordning samt et 15 siders høringsdokument.
- Enkelheten i høringen gjør det lettere for høringsinstansene å svare, samtidig kan det gi uønskede følger, bl.a. i form av uklare formuleringer.
- Høringsteksten er et godt grunnlag for videre arbeid.

Oppsummert:

Talvik menighetsråds mål med høringssvaret er både å kunne si noe om kirkeordningen generelt, samt å si noe om rådernes syn på hvordan fellesrådene er håndtert i den nye ordningen.

1. Vårt syn er at fellesrådenes rolle generelt sett er for dårlig grunnlagt i det framlagte forslaget. Det burde vurderes om disse skal være en del av kirkens grunnlag.
2. Fellesrådene bør være regulerte på linje med øvrige organer som for eksempel bispedømmenivå, bl.a. nevnt i §10.
3. Teksten er for vag med hensyn til organisasjon og ledelse, bl.a. §§ 6, 10 og 15. I tillegg er arbeid og mål med to arbeidsgiverlinjer ikke medtatt.

4. Avsnitt 2 under § 15 åpner for opprettelse av «stormenighetsråd». Målet med avsnittet må defineres klarere slik at en tydelig forståelse av skillet, arbeidsoppgaver og myndighet mellom fellesråd og menighetsråd opprettholdes.
5. I § 26 om soknets gjeld og låneopptak må fellesrådets myndighet og forpliktelser tydeliggjøres.
6. Vi er usikre på om kravet til et kirkebygg jfr. dagens kirkelov, bør videreføres. § 31.
7. Gravplassforvaltning er ikke nevnt i kirkeordningen, men bør etter fellesrådets mening nevnes. Det er viktig at kirken har et syn på driften av disse, selv om det er medtatt i den nye tros- og livssynsloven.

Kapittel 1 Den norske kirkes grunnlag

Kapittelet sier mye om kirkens grunnlag og områdene læregrunnlaget, økumenisk fellesskap, sognene, dåp, tjeneste i menighetene, kirkens oppdrag, organisering og ledelse av kirken og samisk kirkeliv er spesifikt nevnt. Videre er prestatjenesten og biskopenes tilsynsrolle tatt med.

Fellesrådene som organisatorisk enhet er imidlertid utelatt i delen om kirkens grunnlag, der disse burde være skissert under § 6 om organisering og ledelse av Den norske kirke. Når også § 8 i samme kapittel lyder; «*Det legges opp til at grunnlagsbestemmelsene i kapittel 1 er overordnet øvrig regelverk. Den øvrige kirke-ordning og andre kirkelige regelverk må dermed være i samsvar med de regler og prinsipper som kommer til uttrykk i Den norske kirkes grunnlag.*», så er etter retten fellesrådene som organ utelatt fra kirkeordningens grunnlag og i sin helhet overlatt Kirkerådet.

Kapittel 2 Kirkelig inndeling, organer og medlemskap

I overordnet bestemmelse om kirkens styringsorganer - § 10 står det: «*Kirken har styringsorganer både på sokne- og bispedømmenivå samt på nasjonalt nivå. Det foreslås en bestemmelse som slår dette fast. Bestemmelsen åpner for at Kirkemøtet også kan etablere andre organer, for eksempel organer på prostinivå.*»

Heller ikke her er fellesrådene nevnt som egne eksisterende organer, og tvert imot åpnes det for nye organer for eksempel på prostinivå. Dette mener fellesrådet ikke burde legges opp til å være en intensjon i ordningen.

Kapittel 3 Soknets organer og deres oppgavefordeling m.m.

Innledningsvis:

Talvik menighetsråd forstår at det er vanskelig å medta finansieringsmodeller i ordningen når dette ikke blir avklart i Kulturdepartementet før våren 2019. Rådene er imidlertid av den oppfatning at henvisning til finansiering ikke kan utelates i teksten.

Soknets organer - § 15

Her foreslår Kirkerådet at «*menighetsråd innenfor en og samme kommune skal kunne etablere felles menighetsråd for flere sokn uten at det er begrenset til en forsøksordning*». Det kan være at intensjonen er god, men slik dette er formulert kan det oppfattes som om to eller flere menighetsråd kan lage sitt eget nye felles organ uavhengig av fellesrådet. Vi oppfatter at ordlyden er uheldig, og kan være årsak til misforståelse. En avklaring må til.

Opptak av lån - § 26

«Kirkeloven § 16 er her videreført med unntak av bestemmelsen i § 16 tredje ledd om soknets konkursvern som er videreført i forslag til ny trossamfunnslov § 12 sjuende ledd.»

Høringsinstansen er ikke fornøyd med dagens ordning som nå videreføres under §26. Det er et viktig prinsipp at sognet ikke skal kunne gå konkurs, men det er også viktig å fastslå på bedre måte den rollen fellesrådet skal innta hvis det er fare for dette.

Slik formuleringen står, er det bispedømmerrådet som gir tillatelse til låneopptak, mens fellesrådet som skal håndtere situasjonen hvis soknet står i fare for konkurs. Dette er inkonsekvent.

Kapittel 4 Kirkebygg

Oppføring av nye kirkebygg

Dagens forordning med hensyn til antall plasser, størrelse på kirkebygg i forhold til sognets størrelse mm, slik det er nevnt i §31, bør revurderes.

Vi er av den oppfatning at dette er ordninger som hørte hjemme i den gamle statskirkeordningen, men at den nye norske kirke bør ha andre, og kanskje enklere mål og krav.

Kapittel 5 Regionale og nasjonale oppgaver

Vi ser dette kapitlet i hovedsak som en videreføring av dagens bestemmelser, men vi vil påpeke følgende endringer:

§36 Kirkemøtets oppgaver:

I denne paragrafen har man valgt å regulere forholdet mellom Bispemøtet og Kirkemøtet inni selve kirkeordningen. Vi har ikke sterke oppfatninger om dette, men det inngår i tendensen til å tydeliggjøre Bispemøtets myndighet.

Tilsvarende tydeliggjøring er ikke gjort på områder som ville styrket f.eks. soknet.

§39 Bispemøte

Første setning i denne paragraf, «Kirkerådet foreslår å fastsette...» bør strykes, fordi det er utydelig hva som menes med «kollegiale aspekt», samt at vi mener at biskopens tilsyn ikke er avhengig av en spesiell kollegialitet for å fungere. Vi forutsetter jo gode lederegenskaper og sosiale ferdigheter hos våre biskoper. Utover det må de fylle sin tilsynstjeneste på sitt vis – gjerne som tydelige ledere.